

Architekta Brna nesmí město přehlížet

Fórum architektů

Markéta Dušková
redaktorka MF DNES

BRNO Dnes v 18.00 bude jasné, kdo se stal hlavním architektem města Brna. Ve hře jsou Jiří Klokočka, Michal Sedláček, Osamu Okamura a Miroslav Gabriel Sedlák.

Je tato funkce vůbec důležitá, může rozvoji města pomoci? Na tyto otázky se MF DNES zeptala tři zástupců brněnské architektonické obce – Petra Hruši, Adama Rujbra a Petra Hovořáka.

Pomůže Brnu nová funkce hlavního architekta?

Rujbr: Věřím, že se stane nejen nositelem vizí rozvoje Brna, ale i mediátorem rozličných problémů provádějících přípravu většiny staveb. Funkce to nebude lehká a její autorita bude hodně závislá na erudici, empatii a profesionalitě vybraného kandidáta. Hodně bude záležet i na kompetencích, jaké úřad dostane.

Hruša: Může pomoci, jenom když hlavní architekt nebude přehlížený politiky města a obstojí jako reprezentant obecně sdíleného v oblasti architektury děle než dvě volební období. Přitom funkce reprezentanta architektury města nesmí být založena jen na subjektivní výpovědi a současně nositel nesmí



Petr Hruša



Adam Rujbr



Petr Hovořák

být jako autor idejí architektury města představitelem nadvlády veřejného výkladu, který filosofie označila nadvládou „onoho se“, to znamená bez ideje do budoucnosti i minulosti, bez „arché“ – bez začátku. K pomoci městu přes roli hlavního architekta jsem skeptický, protože se zřizuje jen jaksi neurčitě a navíc bez přesnějších architektonických kritérií. Navíc teprve takovou osobou hledaná jakási blíže neurčená „vize“, za kterou se tato pozice schovává, aniž se nějaká vize vykresluje, se zdá být jen fikcí. Reprezentuje to pak to, co zůstává viset jakoby ve vzduchu, ale co je lhostejné vůbec ke smyslu a významu.

Hovořák: To ukáže čas. Sama funkce nic neřeší. Musí mít silný mandát a schopnost komunikovat a prosazovat správná řešení rozvoje města jak u představitelů města, tak před veřejností.

Co říkáte na čtyři finální kandidáty?

Rujbr: Výběr vypadá velice zajíma-

vě, ale podobně jako prezidentem nemůže být třicetiletý člověk, i funkce hlavního architekta by měla být vyhrazena lidem zralejším. Rodáci mají určitě výhodu ve znalosti prostředí, lidé zvenčí zase mohou mít nezatížený pohled na věc. Hlavní architekt musí být silná osobnost. Silná ve smyslu odolávání tlakům, odborník s morální autoritou, smyslem pro diplomacii i manažerské řízení, přece jen jeho úřad bude tým více lidí. Z nabízených kandidátů znám osobně Osamuru Okamura, ten má mou důvěru.

Hruša: Téměř všechny kandidáty znám, považuji je za relativně schopné, ale tady by bylo nevkusné se k nim jako profesní kolega nějak mentorsky vyjadřovat.

Hovořák: Kandidát nemusí nutně pocházet z Brna. Možná je i výhodou nebýt místní a udržet si odstup a nadhled bez vazeb na lokální podnikatelské zájmy a skupiny. Zahraniční zkušenost je výhodou, protože urbanistický rozvoj měst v západní Evropě byl po 2. světové válce v podstatě kontinuální a průrustový.

Podepsalo se na Brně, že hlavní-

ho architekta od roku 2003 nemá?

Rujbr: Myslím, že až tak ne. Můžeme spekulovat o tom, že by nějaké projekty vznikly, jiné nikoliv. Možná by Brno mělo nový územní plán. Nicméně určitě by pomohlo, kdyby tento institut existoval a dobře fungoval.

Hruša: Vzpomínám si na tu dobu a pozici, kdy byla role architekta města v roce 2003 zrušena poté, co byla stále méně a méně politiky respektována. Je ale v podstatě nemyslitelné, aby architekt o městě rozhodoval autokraticky, ale zase taky aby byl schovaný za politické boje. Jak právě v nich může prosazovat něco věcného, natož vizionářského? Pak je tu potíž s vládou hodnot – dnes nahlíženými pouze přes management, který je s byznysem často jakoby jediným měřítkem vedoucích schopností. Lze ale oprávněně pochybovat o tom, že to je od roku 2003 nepřítomností osoby hlavního architekta.

Hovořák: Ne zásadně. Kvalitní projekty se prosadily. Chybí však moderní a aktualizovaný územní plán a urbanistické směřování velkých rozvojových projektů města, jako jsou Jižní centrum, přesun nádraží, rozvoj pěší a cyklistické dopravy.

(Redakčně kráceno)

→ Čtěte přílohu Stavíme Brno, která vyjde v MF DNES už zítra.